

St.prp. nr. 92

(2008–2009)

Om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 26. juni 2009,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Tidligere bilateral avtale mellom Norge og Tyskland om tilskudd til Deutsche Schule Oslo – Max Tau (Den tyske skolen i Oslo) og praktikantplasser for norske studenter i Tyskland er av 1. november 2002. På grunnlag av avtalen mottar skolen et stats-tilskudd fra Norge. Skolen er godkjent som privat grunnskole etter opplæringsloven § 2-12 uten lov-hjemlet rett til statstilskudd.

Tyske myndigheter og skolen selv ønsker å utvide tilbudet til også å omfatte videregående opplæring som gir generell studiekompetanse. Regjeringen ga 10. oktober 2006 Kunnskapsdepartementet fullmakt til å forhandle frem en avtale med Tyskland om utvidelse av Den tyske skole i Oslo til også å omfatte videregående opplæring og ny finansieringsordning for dette tilbudet. Tyske myndigheter og Kunnskapsdepartementet har nå fremforhandlet et utkast til en slik avtale.

I og med at avtalen innebærer årlige økonomiske forpliktelser, er Stortingets samtykke til inngåelse nødvendig i medhold av Grunnlovens § 26, annet ledd.

Avtalen i norsk tekst følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

2 Generelt om avtalen

Avtalepartene går inn for å omgjøre Den tyske skolen i Oslo – Max Tau, heretter kalt «skolen», til en tysk-norsk bikulturell skole. Den representerer en kombinasjon av det tyske og det norske skolesystemet. Eier av skolen er «Deutscher Schulverein in Norwegen» med hovedkontor i Oslo. Etter gjennomført videregående opplæring mottar elevene norsk og tysk vitnemål.

Fra norsk side fører Kunnskapsdepartementet tilsyn med skolens virksomhet i henhold til Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).

Elevbetaling ved skolen er begrenset opp til hva elever ved godkjente privatskoler etter Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) kan bli pålagt å betale. Tyskland støtter skolen ved å stille tyske lærekrefter til rådighet og økonomisk støtte (skolestøtte) iht. gjeldende direktiver. Norge vil bidra med finansiering tilsvarende 54,4 % av tilskuddssatsen for private skoler per elev.

I tillegg til opprettelsen av et videregående trinn ved skolen, vil avtalen medføre at tilskuddet til skolen økes. Den nye finansieringsordningen vil også omfatte grunnskoletrinnene ved skolen.

Den tyske skolen vil ved inngåelse av denne avtalen oppfylle et formelt krav i opplæringsloven

§ 3-11 for å bli godkjent som privat videregående skole. Fra før er skolen godkjent som privat grunnskole etter opplæringsloven § 2-12.

Kun godkjente videregående skoler kan utskrive vitnemål. Ved Innst. nr. 87 (2006-2007) ble opplæringsloven endret slik at det ble innført en ny § 3-11 som ga departementet mulighet til å godkjenne videregående skoler basert på en bilateral avtale. Denne bilaterale avtalen med Tyskland vil gi grunnlag for å godkjenne den tyske skolen etter § 3-11 slik at skolen kan utskrive vitnemål etter endt utdanning.

3 Nærmere om de enkelte bestemmelser i avtalen

Fortalen viser til Kulturavtalen av 29. mai 1956 mellom Tyskland og Norge. Videre fremgår at de to land ønsker å videreutvikle de gode og vennskaplige forbindelsene mellom landene og utvide samarbeidet på det kulturelle området, særlig innenfor skolevesenet.

Artikkel 1 fastsetter at Norge og Tyskland går inn for å omdanne Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole, og at eieren av skolen er «Deutscher Schulverein in Norwegen».

Artikkel 2 nummer 1 slår fast at eleven etter fullført opplæring mottar et tysk og et norsk vitnemål. Nummer 2 og 3 fastslår plassering av tilsynsansvar for norske og tyske myndigheter.

Artikkel 3 fastslår at elevbetaling ved skolen er begrenset slik den er ved norske privatskoler som er godkjent etter privatskoleloven.

Artikkel 4 nummer 1 fastslår at Tyskland i samarbeid med sin nasjonale lovgivning vil støtte skolen ved å stille tyske lærekrefter til rådighet og yte økonomiske bidrag.

Nummer 2 fastslår at Norge vil bidra med finansiering tilsvarende 54,4% av tilskuddssatsen for private skoler per elev. Det er videre stadfestet at utbetalingen av tilskuddet avhenger av godkjenning etter opplæringsloven.

Artikkel 5 fastslår at avgangsvitnemål, undervisningsfag, læreplan, karaktersetting, skolebytte og eksamener, er regulert i vedlegget til denne avtalen.

Artikkel 6 nummer 1 fastslår at avtalen trer i kraft så snart avtalepartene har underrettet hverandre om at de nødvendige nasjonale forutsetninger for avtalens ikrafttredelse er oppfylt.

Nummer 2 fastslår at avtaleperioden er fem år fra ikrafttredelse. Avtaleperioden blir automatisk forlenget med to år med mindre den blir sagt opp

av en av partene seks måneder før utløpet av femårsperioden.

Avtalens vedlegg

Artikkel 1 fastslår at elevene etter fullført opplæring mottar begge lands vitnemål. Det fastslås videre at de to lands vitnemål blir utstedet i henhold til de nasjonale regler som gjelder slike vitnemål.

Artikkel 2 fastslår at skolens fag og timeplan fastsettes av norske og tyske myndigheter.

Artikkel 3 fastslår at undervisningsplanene for skolen fastsettes av de ansvarlige myndigheter i begge land. Artikkelen fastslår særskilt at elevene skal undervises i etikk og religion, norsk, samfunnsfag og tysk.

Artikkel 4 gir regler for omregning av karakterer og utstedelse av vitnemål.

Artikkel 5 gir regler om overganger mellom den tyske skole i Oslo og andre norske skoler.

Artikkel 6 angir regler for oppsyn og adgang til eksamen, samt hvilke fag som skal være gjenstand for eksamen.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det årlige bidraget til skolen fra Norge vil avhenge av antallet elever ved skolen og av tilskuddssatsen for private skoler. Skolen vil etablere plasser for elever som ellers ville ha fått sin opplæring i den offentlige norske skolen eller privatskoler.

På grunnlag av antatt elevtall i 2009 er det i budsjettet for 2009 bevilget 8,8 mill. kroner på posten.

Skolen vil i likhet med privatskoler godkjent etter privatskoleloven omfattes av trekk- og korreksjonsordningen for private og statlige skoler i inntektssystemet f.o.m. 2011.

5 Vurdering og tilråding

Ved inngåelse av avtalen vil Norge og Tyskland opprette en tverrkulturell grunn- og videregående skole, der opplæring i de forskjellige fagene gis på tysk og norsk på grunnlag av tyske og norske læreplaner og hvor elevene etter fullført skolegang får både tysk og norsk vitnemål. Et felles tysk-norsk tilbud på grunn- og videregående skoles nivå i Norge vil være et viktig bidrag til økt samarbeid mellom Norge og Tyskland innenfor kultur, språk, utdanning og næringsliv. Det vises til Ot.prp. nr. 41 (2006-2007) som foreslo endringer i opplæringsloven som innebar at Kunnskapsdepartementet ble

Om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av
Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

gitt myndighet til å godkjenne videregående skoler
basert på bilaterale avtaler.

Utenriksdepartementet

Avtalen nødvendiggjør ikke lov- eller forskrifts-
endring.

tilrår:

Kunnskapsdepartementet tilrår at avtalen inn-
gås. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

At Deres Majestet godkjenner og skriver under
et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om
samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge
og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i
Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole, i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

I

Stortinget samtykker i inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole.

Vedlegg

Avtale mellom Kongeriket Norges regjering og Forbundsrepublikken Tysklands regjering om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

Kongeriket Norges regjering og Forbundsrepublikken Tysklands regjering, heretter kalt avtalepartene –

som ønsker å fremme den bikulturelle tankegangen ved Den tyske skolen i Oslo – Max Tau gjennom felles skolegang for tyske og norske elever og formidling av avtalepartenes nasjonalspråk,

som har til mål å videreutvikle de gode og vennskapelige forbindelsene mellom de to landene og å få i stand et omfattende samarbeid på det kulturelle området, særlig i skolesektoren,

som henviser til kulturavtalen av 29. mai 1956 mellom Forbundsrepublikken Tyskland og Kongeriket Norge –

er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

- (1) Denne avtalen gjelder omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau, heretter kalt «skolen», til en tysk-norsk bikulturell skole idet det tas hensyn til både det tyske og det norske skolesystemets egenart.
- (2) Eier av skolen er Den tyske skoleforening i Norge (Deutscher Schulverein in Norwegen) med hovedsete i Oslo, heretter kalt «skoleeieren».

Artikkel 2

- (1) Etter å ha fullført skolegangen med bestått resultat får elevene tysk og norsk avgangsvitnemål. Enkelthetene er nærmere regulert i vedlegget til denne avtalen.
- (2) For den tyske avtalepartens vedkommende er tilsynet med arbeidet ved skolen underlagt delstatenes faste kulturministerkonferanse (Ständige Konferenz der Kultusminister der Länder in der Bundesrepublik Deutschland) når det gjelder læreplaner, undervisningsprogrammer og avgangseksamener, og sentralmyndigheten

for skoler i utlandet (Bundesverwaltungsamt – Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, BVA – ZfA) når det gjelder skolestruktur og organisering av undervisningen.

- (3) For den norske avtalepartens vedkommende er tilsynet med skolen underlagt Kunnskapsdepartementet i henhold til bestemmelsene i Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) av 17. juli 1998.

Artikkel 3

Skolepengene som skoleeieren krever inn, begrenses oppad til det beløpet som i henhold til norsk lovgivning betales ved godkjente norske privatskoler.

Artikkel 4

- (1) Den tyske avtaleparten støtter skolen i samsvar med sin nasjonale lovgivning ved å formidle tyske lærekrefter og yte økonomiske bidrag (skolestøtte).
- (2) Den norske avtaleparten medfinansierer skolen med et tilskudd som utgjør 54,4 % av tilskuddssatsen per elev i privatskoler. Utbetaling av tilskuddet avhenger av godkjenning etter Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) av 17. juli 1998 (§ 3-11).

Artikkel 5

Detaljene når det gjelder avgangsvitnemål, undervisningsfag, læreplan, karaktersetting, skolebytte og eksamener, er regulert i vedlegget til denne avtalen. Vedlegget er en del av avtalen.

Artikkel 6

- (1) Denne avtalen trer i kraft den dagen avtalepartene har underrettet hverandre om at de nasjo-

nale forutsetningene for at avtalen skal tre i kraft, er oppfylt. Utslagsgivende er datoen da den siste underretningen mottas.

- (2) Denne avtalen blir inngått for et tidsrom på fem år regnet fra tidspunktet da avtalen trer i kraft. Den fornyes automatisk med to år med mindre den blir sagt opp av en av partene minst seks måneder før femårsperioden utløper.

Utfærdiget i den i to eksemplarer, hvert på norsk og tysk. Norsk og tysk ordlyd har samme gyldighet.

For
Kongeriket
Norges regjering

For
Forbundsrepublikken
Tysklands regjering

Vedlegg:

Vedlegg til avtalen mellom Kongeriket Norges regjering og Forbundsrepublikken Tysklands regjering om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

1. Skolestruktur og avgangsvitnemål
Den tyske skolen i Oslo – Max Tau (DSO) gjøres om til en tysk-norsk bikulturell skole. Skolen tilbyr en tolvårig tospråklig opplæring. Etter fullført skolegang med bestått resultat får elevene et tysk og et norsk avgangsvitnemål.

a) Tysk avgangsvitnemål

Tysk avgangsvitnemål tildeles i henhold til bestemmelsene om tysk internasjonal videregående eksamen ved tyske skoler i utlandet (Deutsche Internationale Abiturprüfung (DIAP) an deutschen Auslandsschulen), av 17. juni 2005 og gjeldende forskrifter, med unntak av følgende særbestemmelser:

aa) Forskrift punkt 6.2: Kvalifikasjonsfase

Tysk og norsk er skriftlige eksamensfag og dermed obligatoriske i de fire halvårene kvalifikasjonsfasen varer.

Norske utdanningsmyndigheter er ansvarlige for eksamen i nasjonalspråket.

For elever som begynner på skolen på et sent stadium uten tilstrekkelige kunnskaper i nasjonalspråket, kan det gis egne oppgaver til skriftlig eksamen i norsk. Den eksamensansvarlige innvilger dette etter søknad fra skolen senest ved begynnelsen av siste årstrinn.

Fra og med sjette læreår går elevene opp til sentralgitt statlig norskeksamen.

- bb) Forskrift punkt 13.2: Muntlig eksamen
Norsk kan også være muntlig eksamensfag. Skolen avgjør ved loddtrekning om den enkelte elev skal avlegge muntlig eksamen i norsk (se nummer 6 bokstav c avsnitt 2). Denne eksamenen teller eventuelt som såkalt divergensprøve. Er norsk muntlig eksamensfag som nevnt ovenfor, skal det fastsettes muntlig eksamen i to fag til. Ellers gjelder § 32 (4) i reglementet for DIAP.

cc) Forskrift 13.3: Fjerde eksamensfag

Dersom samfunnsfag trekkes ut som muntlig eksamensfag (jf. nummer 6 bokstav c avsnitt 2), gjelder det som fjerde eksamensfag.

b) Norsk avgangsvitnemål

Norsk avgangsvitnemål tildeles i henhold til bestemmelsene i Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) av 17.07.1998 og gjeldende forvaltningsforskrifter.

2. Fag og timeplan

Undervisningsfagene og deres innhold fastsettes i fellesskap av de ansvarlige tyske og norske myndighetene i samsvar med deres respektive nasjonale lovgivning og denne avtalen.

3. Læreplaner

Læreplaner godkjent av begge lands ansvarlige myndigheter danner grunnlaget for undervisningen ved DSO. Prinsippene for opplæringen skal gå fram av innledningen til læreplanene.

Kunnskapsdepartementet fastsetter minstekravene for det enkelte fag, som så integreres i de tyske læreplanene. Elevene undervises i etikk eller religion.

Tysk og norsk er obligatoriske fag i 1. til 12. klasse. I norsk og samfunnsfag undervises det på norsk etter norske læreplaner. For 12. klasse utarbeides det egen læreplan i samfunnsfag.

4. Bestemmelser om vitnemål og omregning av karakterer

Karaktersettingen i norsk og samfunnsfag retter seg etter norske bestemmelser. I de andre fagene retter karaktersettingen seg etter tyske bestemmelser. Norske krav som gjelder for fagene norsk og samfunnsfag, tas inn i gjeldende utgave av bestemmelsene for vitnemål og karakteromregning ved DSO.

Tyske og norske karakterer regnes om i samsvar med vedlagte tabell, som er en del av dette vedlegget.

Om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av
Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole

5. Bytte av skole

Overgang mellom skoleslag er mulig. Elever fra DSO plasseres normalt på tilsvarende årstrinn i norsk skole. Elever på gymnasietrinnet ved DSO vil kunne bytte til ett årstrinn over i norsk skole.

Elever som har bestått eksamenene i 10. klasse, kan gå over til andre år i norsk videregående skole.

6. Eksamensordning

a) Tilsyn

Tysk internasjonal videregående eksamen (Deutsche Internationale Abiturprüfung – DIAP) avlegges under tysk og norsk tilsyn. Tysk ansvarlig for hele eksamenen utpekes av delstatenes faste kulturministerkonferanse (Ständiger Konferenz der Kultusminister der Länder der Bundesrepublik Deutschland). Norsk eksamensansvarlig for fagene norsk og samfunnsfag utnevnes av det norske Kunnskapsdepartementet eller en institusjon departementet gir fullmakt.

b) Oppmelding til eksamen

Oppmelding til eksamen skjer i samsvar med bestemmelsene for DIAP i gjeldende utgave.

Elever som ikke kan meldes opp til tysk avgangseksamen, eller som har fått avslag på ny prøve, kan få norsk avgangsvitnemål. Disse elevene tar eksamen og får norsk avgangsvitnemål i samsvar med norske bestemmelser.

c) Eksamensfag

Tysk internasjonal videregående eksamen (DIAP) omfatter tre skriftlige og minst to muntlige eksamensfag. I fagene tysk og norsk (morsmål eller fremmedspråk) er skriftlig eksamen obligatorisk. Ved eksamen i norsk tas det hensyn til hvor mange år eleven har lært norsk. Norsk kan også være muntlig eksamensfag.

I norsk og samfunnsfag følger eksamen de norske bestemmelsene. Skolen avgjør ved loddtrekning om den enkelte elev skal gå opp til muntlig eksamen i norsk eller samfunnsfag. Resultatet av loddtrekningen skal kunngjøres for elevene senest 48 timer før eksamensdagen (ikke medregnet helg og høytidsdager). Dersom norsk også blir muntlig eksamensfag, avlegges muntlig eksamen i to fag til; for samfunnsfag i ett fag til.

Trykt: A/S O. Fredt. Ansesen. Juni 2009